

Més lizondos

No és només Unió Valenciana. El Partido Aragonés Regionalista, Unión del Pueblo Navarro, Partido Regionalista Cántabro, Extremadura Unida... són sigles d'un moviment ixent amb molts punts en comú.

Josep Ramon Lluch/A. Robles

Aquestes eleccions han demostrat que el populisme i el fet de presentar-se davant l'electorat com els únics defensors de les essències del país, enfront dels intents d'usurpació d'altres territoris veïns, i com els més cridaners davant Madrid, són els «ganxos» que millor han funcionat en algunes comunitats autònomes, on mai no hi havia hagut cap grup polític preo-

cupat per la defensa de la identitat pròpia.

És el cas d'Aragó, on el Partido Aragonés Regionalista que lidera l'asturià retirat a Saragosa, Hipólito Gómez de las Rocas, ha aconseguit col·locar-se com la segona força política en el parlament autonòmic, tot superant els partits d'àmbit estatal de centre-dreta, AP i CDS.

El PAR nasqué en els primers anys de la transició democràtica i tingué l'origen en la Candidatura Aragonesa

Gabriel Urralburu, ex-president socialista de la Diputació Foral de Navarra. Baix, Parlament navarrès.

Independiente de Centro. Hipólito Gómez de las Rocas n'ha estat l'ànima des del primer congrés, en 1978. El darrer dels presidents de la diputació franquista de Saragossa, Gómez de las Rocas, aconseguí els primers brins de notorietat amb motiu de l'oposició ferotge contra el transvasament d'aigua de l'Ebre a Catalunya. D'aleshores ençà ha anat bastint un partit que vol ser el representant del «bon aragonès» i, especialment, la plataforma política de la dreta casolana que ha perdut la confiança en Alianza Popular.

El seu missatge és ben senzill: defensa aferrisada dels trets característics de «lo aragonés» i convèncer la gent que el millor per al país és una força política que no depenga de Madrid, és a dir, d'àmbit autonòmic. A més, i com a tramoia per arribar als votants, Hipólito Gómez de las Rocas utilitza constantment la referència a greuges comparatius entre la situació que es troben determinades comunitats autonòmes «privilegiades» com ara Euskadi o Catalunya i la que viu Aragó. En aquest sentit, la denúncia de la manca d'ajudes procedents dels fons de la Comunitat Econòmica Europea ha estat un bon recurs prepropagandístic, segons es desprèn dels resultats electorals. A més, i tal com fa els seu homònim al País Valencià, Unión Valenciana, el PAR es presenta com a salvaguarda dels aragonesos davant la suposada expansió de Catalunya i dels intents de segregació de la Franja de Ponent en favor del Principat. I més encara, com Unión Valenciana, el PAR també considera que la llengua que es parla a Benavarri, Fraga o Tamarit de la Llitera és una llengua diferent del català i, com s'esdevé al País Valencià, predica la secessió lingüística de la Franja de Ponent.

El ben cert és que el PAR ha protagonitzat un augment de vots espectacular en les eleccions autonòmiques i municipals i ha aconseguit el vot de 105.000 aragonesos per al Parlament d'Estrasburg. El PAR ha superat en només uns mesos els curts resultats de les eleccions generals del 86 i ha passat de tretze diputats autonòmics en 1983 a dinou, mentre que ha doblat el nombre de regidors que tenia en l'Ajuntament de Saragossa, i ha aconseguit les alcaldies d'algunes ciutats importants com ara Barbastro o Tarazona.

El poder del regionalisme a Navarra

La situació política a Navarra es fa també complicada en extrem, arran de

les recents eleccions municipals i autonòmiques. En aquest cas, els partits que més grans daltabaixos electorals han patit han estat el PSOE, que tenia vint escons al Parlament Foral i ara passa controlar-ne quinze, i el PNB, que en tenia tres i ara desapareix com a formació, ja que el seu electorat ha optat massivament per Eusko Alkartasuna, el partit de Garaikoetxea, tot demostrant que la força del PNB no era, des de l'escissió, més que testimonial a Navarra.

sen al voltant, tot establint contactes i acords concrets. Tanmateix, qualsevol d'aquests pactes estaria abocat al fracàs si Herri Batasuna es decidís de sobte a anar al Parlament i exercir d'oposició.

Aquesta difícilíssima situació ha motivat que a Navarra es parla ja d'un possible acord sobre temes puntuals entre el PSOE i UPN, que permetria els socialistes continuar governant i que donaria als unionistes la presidència del Parlament i l'alcaldia de Pamplona.

Manifestació a Càceres contra el text estatutari, on inicialment Badajoz tenia cinc representants més al Parlament.

Unión del Pueblo Navarro, la formació regionalista d'aquesta comunitat autònoma, ha obtingut catorze escons i ha aconseguit esdevenir la segona força política, en fer-se amb prop de 70.000 vots. La tercera força política, paradoxalment, és Herri Batasuna, que no fa més que pujar en la seua incidència electoral, i, a continuació, quatre escons per al CDS, tres per a Unión Democrática Foral, el partit de Jaime Ignacio del Burgo —ferotgement antibasc—, dos per a AP i un per a Euskadiko Ezkerra.

Cas de consolidar-se un pacte entre els grups de la dreta per tal d'accedir al govern foral, aquest estaria liderat per UPN. Si s'arribés a un pacte progressista, encapçalat pel PSOE, és previsible que CDS, EE i EA s'aglutinas-

UPN, que s'autodefineix de dretes, té implantació en quasi tot el territori de la comunitat foral, si bé molt més gran a les zones on no es parla l'èuscar, i s'oposa ferotgement a tot allò que sone a basc. Defensen, òbviament, l'ensenyament privat... mentre aquest no siga en llengua basca. L'oposició a les *ikastoles* ha estat una de les seues activitats més destacades.

El PRC: oposició càntabra

A Cantàbria, els regionalistes s'agrupen al voltant del PRC —Partido Regionalista Cantabro—, una formació liderada per l'economista Miguel Angel Revilla. En aquestes eleccions autonòmiques ha obtingut 35.917 vots, cosa que els permet augmentar de dos a cinc escons la seua participació al Par-

lament autònom. Han aconseguit, també, representació a l'ajuntament de Santander, on obtenen dos regidors, al de Torrelavega, on en col·loquen un, i a Reinosa, on n'entra un altre.

Junt amb el CDS, el PRC constitueix la formació que té la clau en el Parlament cantàbric per donar majoria al candidat d'AP, l'ex-alcalde Hormaechea, i possibilitar-le que forme govern. Tanmateix, han manifestat que es mantindran en l'oposició.

La definició ideològica del PRC no és massa concreta: ni d'esquerres ni de dretes, però tampoc el contrari. La seua campanya electoral ha estat basada a atacar tant AP com el PSOE, tot criticant el caràcter centralista d'aquests dos partits, i assegurant en els seus mitings que el vot al PRC era el vot més conscienciat, ja que ells no han de rendir comptes a les executives de cap partit, sinó tan sols al poble de Cantàbria.

La participació del PRC en una maniobra política —junt amb el PSOE— destinada a posar al descobert el fet que 3.000 milions de pessetes del govern regional, d'AP, eren col·locats en bancs de Madrid, mentre a Cantàbria es devien quantitats importants a constructors i a contractistes, li suposà durant la campanya una important publicitat que saberen aprofitar en les últimes eleccions a bastament. Han sabut treure suc, també, de les recents actuacions de les forces de seguretat i el govern espanyol a Reinosa.

La davallada extremenya

A Extremadura, els regionalistes

s'integren en la formació Extremadura Unida, liderada pel professor de filosofia Pedro Canada. Han aconseguit quatre escons al parlament autònom, tots quatre per la província de Càceres; i han obtingut un total de 26.937 vots, el 12,22 per cent dels sufragis emesos. Contràriament al que ha passat en d'altres circumscripcions, on el vot regionalista ha pujat, a Extremadura s'ha produït un descens important que els ha suposat la pèrdua de dos diputats al Parlament.

Aquesta pèrdua ha d'atribuir-se a la crisi recent que ha viscut aquesta formació, i que ha tingut com efecte l'abandonament de dos diputats en la

legislatura anterior, dos diputats que crearien poc després el partit Plataforma Regionalista d'Extremadura, que no s'ha presentat a les últimes eleccions.

A Càceres, Extremadura Unida ha aconseguit tres regidors, i a la ciutat de Coria, on abans tan sols en tenia un, s'ha fet amb quatre. La campanya electoral dels líders d'aquesta formació es considera molt populista, i n'han estat els eixos les centrals nuclears, tot argumentant que el PSOE tenia previst posar en marxa la de Valdecaballeros i assegurant que pensaven instal·lar les peces en mal estat de la frustrada central basca de Lemoniz a Almaraz. □

«NO EM VULL RECREAR EN EL FRACÀS DEL PNB»

Garaikoetxea, a Europa, un català més

Eusko Alkartasuna s'ha consolidat com a primera força del nacionalisme moderat basc a Guipúzcoa, Àlaba i Navarra, desbancant el PNB. El nacionalisme progressista ha vist créixer la seua incidència arreu d'Euskadi, afirmant, alhora, el liderat de Garaikoetxea.

Fúlvia Nicolàs

Eusko Alkartasuna, el partit creat per l'ex-*lehendakari* Carlos Garaikoetxea arran l'escissió del Partit Nacionalista Basc, s'ha consolidat en aquestes últimes eleccions com a primera força del nacionalisme moderat

basc a Guipúscoa, Àlaba i Navarra, tot desbancant el PNB, que tan sols manté —i ben disminuïda— la seva força a Biscaia. El fet d'haver aconseguit un escó al Parlament Europeu —en coalició amb Esquerra Republicana de Catalunya i el Partido Nacionalista Galego— fa encara més significatiu

la **LA NEGRA**
LA MÀSCARA DE DIMITRIOS
Eric Ambler

EDICIONS DE LA MAGRANA

CENTRE G. LEOPARDI

- **Cursos intensius de llengua italiana comencen l'1 de juliol '87.**
- **Leopardi Italia viaggi: viatge cultural a Toscana del 7 al 17 d'agost, 41.850 ptes. (GAT. 1603).**

Informació:

C/. Misser Mascó, 6-2a. - València.

Telèfon (96) 362 17 11